

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

МЕНЕДЖМЕНТ МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ

Вид дисципліни (за компонентом ОП): вибіркова

Освітньо-професійна програма: Менеджмент туристичної індустрії

Спеціальність: 073 Менеджмент

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Назва факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаними освітньо-професійними програмами: географічний

Мова навчання: українська

Розробник: кандидат географічних наук Ємчук Тетяна Володимирівна

Профайл викладача (-ів) <http://ecogeo.cv.ua/емчук-тетяна-володимирівна/>

Контактний тел. 0508561452

E-mail: t.iemchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Консультації

Зазначте формат і розклад проведення консультацій

Онлайн-консультації: вівторок 16.00-17.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі туризму.

2. Мета дисципліни “Музейна справа” є надання теоретико-практичних знань про застосування менеджменту в музейних установах за умов сучасної ринкової економіки та інформаційного суспільства, застосування технологій для створення і просування успішного музейного продукту та задоволення соціокультурних потреб споживачів.

Завдання вивчення дисципліни є: - ознайомити з ключовими поняттями, термінами та технологіями сучасного музейного менеджменту; - ознайомити із основними напрямками, формами діяльності музейних установ та їх організаційною структурою; - засвоїти роль менеджменту в житті сучасної музейної установи; - засвоєння системи механізмів менеджменту; - допомогти усвідомити вплив цифрової революції на музейний менеджмент та використання сучасних цифрових інструментів і сучасного програмного забезпечення в процесі організації маркетингових технологій; - навчити формуванню місії та стрижневої стратегії сучасного музею; - засвоїти принципи та методи позиціонування музею та застосування їх при формуванні музейного бренду; - навчити студентів оволодіти принципами та методами організації музеями комунікативного процесу з суспільством та зв'язків з громадськістю; - засвоїти кращий зарубіжний та вітчизняний досвід формування музейної стратегії та проведення маркетингових кампаній.

3. Пререквізити. «Географія туристичних ресурсів», «Планування туристичної діяльності підприємств», «Менеджмент».

4. Результати навчання

Компетентність, що забезпечує. Вивчення курсу забезпечує формування у фахівців компетентності щодо особливостей та потреб споживачів, що належать до різних культур, а також суб'єктивної складової культури, що впливає на їх поведінку, що дозволить майбутнім фахівцям відповідним чином змінити пропозицію товарів/послуг, адаптувати інформацію, засоби і джерела її розповсюдження з метою максимізації споживчої цінності товару/послуги та задоволення клієнтів, а також формування здатностей:

Загальні компетентності

ЗК Здатність діяти на основі етнічних міркувань (мотивів)

Спеціальні компетенції

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етнічних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 20. Знати базові поняття екології та соціального здоров'я, сучасні стратегії екологічно збалансованого розвитку суспільства, забезпечення здоров'я людини; вміти використовувати у своїй роботі об'єктивні оцінки медико-соціальних та соціально-екологічних наслідків прийнятих рішень.

ПРН 21. Знати сучасні підходи до оцінки рекреаційного та туристичного потенціалу території в Україні та світі та вміти розробляти і обґрунтовувати механізми їх залучення для організації туристичної діяльності з врахуванням вимог збалансованого розвитку.

ПРН 23. Знати і розуміти тенденції розвитку туристичної галузі на сучасному етапі; планування діяльності і стратегії розвитку туристичного підприємства, технології організації туристичної подорожі, вміння аналізувати ринок туристичних послуг використовуючи сучасні методики, визначати конкурентні позиції країни або видового ринку туристичних послуг, організовувати туристичну подорож

ПРН 24. Знати особливості організації, планування, мотивації та контролю у сфері туристичної індустрії; вміти організовувати процес виконання управлінських завдань відповідно до принципів менеджменту, виходячи з аналізу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища туристичного підприємства.

ПРН 29. Знати особливості організаційно-управлінської діяльності підприємств сфери туристичного бізнесу; знати особливості управління підприємств готельно-ресторанних послуг, організацію надання готельних та ресторанних послуг, як складових туристичного продукту, уміти організовувати споживання готельних та ресторанних послуг у відповідності до діючих міжнародних та національних стандартів якості; знати організаційні аспекти екскурсійної діяльності та уміти відбирати і оцінювати екскурсійні об'єкти, прокладати маршрут, укласти текст і методичну розробку екскурсії; проводити екскурсію із використанням методичних прийомів показу та розповіді, сприяти формуванню управлінських навиків під час організації тематичних екскурсійних досліджень у музеї; знати базові тенденції розвитку подієвого туризму на теренах України, вміти класифікувати івент-заходи в залежності від популяризації, обґрунтувати значення сільського туризму як перспективи для розвитку туристичної індустрії із врахуванням вивченого зарубіжного досвіду.

Здобувач повинен знати:

Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя; розуміти виклики і нові можливості музею в сучасних ринкових умовах; аналізувати особливості діяльності та інформаційні продукти конкретної музейної установи;

вміти:

описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;

демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації;

зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя;

демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним;

використовувати сучасні методи ситуаційного аналізу стану музею для оцінки проблем та ресурсного потенціалу, розробляти маркетинг-план для створення та просування музейного продукту;

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4-й	8	6	180	33	33			114		залік
Заочна											

5.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма					Заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	ін	с.р.
Змістовий модуль 1. Музеєзнавство як наукова дисципліна											
Тема 1. Вступ. Музейна справа як навчальна дисципліна	22	4	4		14						

Тема 2. Генетична класифікація музеїв	24	5	5		14						
Тема 3. Історія розвитку музейної справи в Україні	21	4	4		13						
Тема 4. Структура і культура музейної організації	21	4	4		13						
Разом за ЗМ 1	88	17	17		54						
Змістовий модуль 2. Напрямки музейної роботи в Україні											
Тема 5. Науково-збиральницька та науково-фондова робота музеїв. Консервація і реставрація пам'яток історії та культури.	23	4	4		15						
Тема 6. Науково-просвітницька та масова робота в музеях України	23	4	4		15						
Тема 7. Музейні установи в системі охорони і використання пам'яток історії і культури в Україні.	23	4	4		15						
Тема 8. Методика і практика науково-експозиційної роботи	23	4	4		15						
Разом за ЗМ 2	92	16	16		60						
Усього годин	180	33	33		114						

5.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Музеезнавчі дослідження	1	5
2	Сучасна музейна практика в Україні та її особливості.	2	5
3	Науково-збиральницька робота музеїв	2	5
4	Науково-фондова робота музеїв	1	5
Модульна контрольна робота			10
Змістовий модуль 1		6	30
5	Науково-експозиційна робота музеїв	2	5
6	Організація та основні етапи художнього проектування музейних експозицій	2	5
7	Зміст, форми і методи науково-просвітницької та масової роботи в музеях.	2	5
8	Пам'ятки та об'єкти музеезнавства у Чернівцях.	3	5
Модульна контрольна робота			10
Змістовий модуль 2		9	35
Залік			40
Всього		15	100

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія музейної справи в Україні	14
2	Об'єкти і джерела музеезнавства	14
3	Пам'ятки і об'єкти музеезнавства в Україні	13

4	Класифікація музеїв за видами, типами і профілями	13
5	Науково-збиральницька та науково-фондова робота музеїв. Консервація і реставрація пам'яток історії та культури.	15
6	Методика і практика науково-експозиційної роботи	15
7	Науково-просвітницька та масова робота в музеях України	15
8	Музейні установи в системі охорони і використання пам'яток історії і культури	15
	Всього	114

5.5. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Реферативне дослідження з історії, теорії і практику музейної справи

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Головним критерієм успішного освоєння дисципліни «Менеджмент музейної справи» є досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом освоєння навчальної дисципліни

Для оцінювання результатів освоєння дисципліни студентом використовується нижче зазначена числова (рейтингова) шкала.

Шкала оцінювання: національна та ЕСТБ

Залік за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
не зараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										За лік	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	МКР1	T5	T6	T7	T8	МКР2		
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10	40	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

- Питання плагіату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view.

- Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view

- та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов’язковим. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

- **Політика щодо визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти:** Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» (<https://drive.google.com/file/d/1o0CFtXHLrgqS-T43aFun6bIUvZO7Z0z1/view>) допускається зарахування практичних занять, навчальних елементів та отримання додаткових балів при наявності сертифіката (свідоцтва, тощо) отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем охоплених змістовим наповнення курсу.

Критеріями оцінювання є:

1. Контроль засвоєння лекційного і самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу здійснюється на основі **усної співбесіди, оцінювання письмового виконання завдань, тестувань.**

2. Контроль засвоєння знань та набуття умінь і навичок при виконанні практичних робіт здійснюється шляхом **їх поточної перевірки й оцінювання.**

3. Контроль за виконанням ІНДЗ (за бажанням студента) здійснюється шляхом **оцінювання виконаних проектів та усного індивідуального захисту дослідження.**

4. Матеріал для **самостійної роботи студентів**, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю (опитування, тестування, розв’язанні практичних завдань, виконанні завдань самостійного опрацювання). Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів (20 балів за участь у практичних заняттях, з яких 5 балів – самостійна робота; 10 балів – контрольна робота); 2 модуль – 30 балів (20 балів за участь у практичних заняттях, з яких 5 балів – самостійна робота; 10 балів – контрольна робота).

Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі заліку з врахуванням балів (оцінок) отриманих за два модулі. Залік проводиться в усній формі. Загальна сума балів, яку може отримати студент – 40 балів.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів екзамену (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов’язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Підсумкова оцінка за ОК “Менеджмент музейної справи”, яку здобувач освіти може отримати за результатами вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, які виводяться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю (залік) – до 40 балів. Якщо студент

за власною ініціативою чи бажанням, крім обов'язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи – ІНДЗ, може отримати додатково 10 балів, які також враховуються до підсумкової оцінки.

Для здійснення контролю знань студентів викладач заповнює журнал, де вказуються оцінки за кожний навчальний елемент. Журнал зберігається у викладача. За модулями заповнюються відомості рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на кафедрі. Скільки для повного забезпечення комунікації з викладачем використовується платформа дистанційного навчання Moodle, то фіксація набраних балів студентом під час вивчення курсу також ведеться у електронному додатку оцінювання на сторінці курсу.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали. Також, підсумкова оцінка може бути оскаржена здобувачем освіти, процедура регламентується Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань <https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>

7. Засоби оцінювання

Методи навчання

словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

практичні методи (практичні або ситуаційні завдання)

наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації,

відеоматеріали, тощо)

робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою,

нормативною літературою та інтернет-ресурсами

самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

Форми та методи оцінювання

захист результатів досліджень;

презентації результатів виконання завдань;

презентація творчих завдань;

підсумковий контроль – залік;

інші види індивідуальних та групових завдань.

8. Форми поточного та підсумкового контролю

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали. Також, підсумкова оцінка може бути оскаржена здобувачем освіти, процедура регламентується Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань <https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>).

Формою поточного контролю являється усний контроль, а саме: фронтальне, індивідуальне опитування; письмовий контроль: тестування.

Формою підсумкового контролю – є залік.

9. Рекомендована література

9.1 Базова (основна)

1. Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство : Навчальний посібник. Київ : Альтерпрес, 2007. 464 с. іл.
2. Горішевський П. Основи музеєзнавства та рекламно-інформаційної діяльності музеїв : Навч. посібник. Івано-Франківськ : Плай, 2005. 64 с.
3. Закон України «Про музеї і музейну справу». Відомості Верховної Ради. 1995. № 25.
4. Закон України «Про охорону археологічної спадщини» .Урядовий кур'єр. 29 квітня 2004, № 81.
5. Закон України «Про охорону історичної спадщини» . Відомості Верховної Ради. 2000. № 39.
6. Закон України «Про туризм» // Відомості Верховної Ради. 2012. № 40.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про Державний реєстр національного культурного надбання». –12 серпня 1992 р., № 466.

8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Музейний фонд України» від 20.07.2000, № 1147 із змінами і доповненнями, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010, № 1007 URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP001147.html/
9. Рутинський М.І. Музеєзнавство: навч. посібник. К. : Знання, 2008. 428 с.
10. Урсу М.О. Основи музейної справи. Методичні рекомендації для студентів і магістрантів мистецьких спеціальностей. Кам'янець-Подільський : «Абетка» , 2009. 48 с.
11. Федорченко В.К. Історія екскурсійної справи в Україні: Навч. посібник. Київ : Кондор, 2010. 166 с.
12. Шевченко В.В. Музеєзнавство: Навч. посібник для дистанційного навчання. Київ : Університет «Україна», 2007. 288 с.
13. Якубовський В.І. Музеєзнавство. Підручник. Кам'янець-Подільський: ПП Мошак М.І., 2010. 352 с.

9.2 Додаткова

1. Ємчук Т.В., Підгірна В.Н., Данілова О.М. Використання інструментів соціальних медіа в готельному господарстві (на прикладі готелів міста Чернівці) у журналі "Вчені записки ТНУ ім. В.І. Вернадського. Серія : Економіка і управління", Том 31 (70). N 3, 2020.
2. Менеджмент туристичної індустрії : підручник у 3-х частинах [Руденко В.П., Вацеба В.Я. Підгірна В.Н. та ін]. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 504 с.
3. Підгірна В., Ємчук Т. Перспективи розвитку ринку туристичних послуг України в умовах трансформаційних змін. Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». Одеса: Видавничий дім "Гельветика". №49, 2020. С. 46 - 51. http://ir.nusta.edu.ua/bitstream/123456789/7590/1/7308_IR.pdf
4. Голубнича С.М. Основы экскурсионного дела. Донецк : ДИТБ, 2003. 214 с.
5. Гураль Р.І. Новітні інформаційні технології у роботі музеїв (на прикладі сайту Державного природознавчого музею НАН України). Мат. наук. конф. «Сучасні музеї: наукова й експозиційна діяльність» 15 травня 2008, м. Чернівці. С. 186-189.
6. Маріупольський краєзнавчий музей URL : <http://kraeved.dn.ua>.
7. Механізм модернізації музейної справи України URL : <http://195.78.68.75/mincult/uk/publish/article/27995/>.
8. Музеї України: Довідник / Міністерство культури і мистецтв України. К. : Задруга, 1999. 130 с.
9. Музейна справа в Україні: історико-правовий аспект [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://referaty.com.ua/ukr/details/2160/3/>.
10. Музейна справа та музейна політика в Україні ХХ століття / Збірник наукових праць за ред. дра мист. М.Селівачова. – К.: Златограф, 2004. 208 с.
11. Тронько П.Т. Історичне краєзнавство: крок у нове тисячоліття (досвід, проблеми, перспективи). К. : НАНУ, Ін-т іст. України, 2000. 270 с.
12. Чупрій Л.В. Оптимізація державної політики у сфері музейної справи та збереження пам'яток URL : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sp/2012_4/031-035.pdf.